

Felcsúti Hírlap

2022. április, XI. évf., 4. szám (116.)

Képriport, Hímések nyomában

Újra húsvéti tojásvadászat a Vál-völgyi Kisvasúton

A Föld napja

Túra a közel kétszáz éves
libanoni cédrushoz

Diszszemle

Elballagtak a Letenyey végzősei

A költészet napja

Felcsúton a Hímzett Igricek
vásári mesemondó duó

Áprilisi tartalom

4

A magyar költészet napja

Felcsúton a Hímzett Igricek vásári mesemondó duó

6

Díszszemle

Elballagtak a Letenyey végzősei

10

Barkácsoló

Húsvét kincsei a felcsúti kézműves-foglalkozáson

12

Képriport

Újra húsvéti tojásvadászat a Vál-völgyi Kisvasúton

16

Endresz-napok

Tehetségkutatóval köszöntötték iskolánk névadóját

18

Kézműves

Kiállítás a mézeskalácsos szakkör munkáiból

20

Mesesarok

Az én pókom

22

Hirdetmény

23

A Föld napja

Túra a közel kétszáz éves libanoni cédrushoz

26

Kitekintő

Látogatás a kertészet „angyalkáival”
a Nógrád megyei Lucfalván

30

Kert

Palántázás

31

Konyha

Rakott krumpli

32

Harangszó

„Megértettetek-e,
hogy mit tettem veletek?”
Anyák napjára

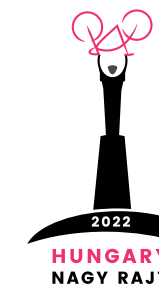
34

Mozaik

Grande Partenza

2022

KERÉKPÁROS VERSENY

2022. MÁJUS 6., PÉNTEK

HELYSZÍN: FELCSÚT (KÖRFORGALOM)

11:00		Kapunyitás
11:15	11:20	A rendezvény megnyitása, köszöntés, programok és a Giro d'Italia kerékpárverseny ismertetése
11:20	11:45	Kisgyermekeknek torna és papírszínházmese
11:45	12:15	„Biciklis szív, biciklis lélek, biciklis leszek, amíg élek!” Beszélgetés Varáné Németh Barbara díjnyertes kerékpárossal
12:15	12:30	Bicskei Spinning Club bemutatója
12:30	13:00	Felcsúti oktatási intézmények műsora
13:00	13:15	Dánél Katica fellépése
13:15	13:30	„A legemlékezetesebb kerékpáros élményem” című rajzpályázat eredményhirdetése
13:30	13:45	A Gyöngyvirág Nyugdíjasklub dalkörének fellépése
13:45	14:15	Kotricz Betti énekes fellépése
14:15	15:45	A Magna Cum Laude zenekar élő koncertje
14:30	14:55	Giro-futam a 811-es úton
16:00		Kapuzárás

Műsorvezető: Szecsődi Ágnes

A MŰSORVÁLTOZÁS JOGÁT FENNTARTJUK!

A magyar költészet napja Bőröndből életre kelt történetek

Felcsúton a Hímzett Igricek vásári mesemondó duó

„I gazi lelkünket, akár csak az ünneplő ruhát, gondosan őrizzük meg, hogy tiszta legyen majd az ünnepekre” – mondta József Attila, akinek a születésnapján, április 11-én több mint fél évszázada tartjuk a magyar költészet napját. A versünnepe – lelkünket kicsit már húsvétra is tisztogatva – a Hímzett Igricek nevű vásári mesemondó páros, Martinka János és felesége, Krisztina lépett fel a Faluházban: ütött-kopott bőröndjükből nagy gonddal elkészített díszletek és hímzett figurák kerültek elő – általuk kelt életre nem is egy, hanem rögvest két mese.

Kik azok az igricek?

Régi jokulátorok, avagy hivatásos középkori énekmondók, hangszeres Árpád-kori mulattatók, akik eleinte a királyi udvar megbecsült énekei, zenészei lehettek, hangszereik különböztek a hegedűtől és a koboztól. Hajdanán a regösökkel együtt hagyományozták át az ősi hős- és nemzeti mondákat, elbeszéléseikre az őskronika is támaszkodhatott. A pozsonyi krónika szerint Szent István a kóbor énekmondókat az esztergomi Szent Lázár-keresztesekhez telepítette, akiket szentlázár szegényeinek neveztek. Györffy György szerint viszont az igricek minden megyében az ispán alá rendelt falvakban telepedtek le, némelyeket pedig a királyi regös mellé rendelték. A XI-XII. században még fontos személyek lehettek a király vagy a főúr szolgálatában, a lovagi életforma térnyerésével viszont már bebecsúsztak a középkori mulattatók, mutatványosok világába. A jokulátor elnevezés magyar megfelelője a szláv eredetű igrice szó lett. 1244-ben Igrech néven említene egy jokulátorok által lakott falut. A következő neveken szerepeltek: Fintur (arcfintorokkal mulattató), Csiper (csipkelődő, gúnyolódó), Meza (a mézes-mázos szavak mestere) vagy épp Hamzou (hímező-hámozó). De volt közöttük Sípos, Hegedűs, Lantos és Énekes is.

Elsőként Miska és Julcsa alakja elevenedik meg, akiknek a kertjében varázkút áll, amelybe, ha bármi töröttet beledobnak, egészben kerül elő, s amelynek vizét kortyolva minden ember jószágossá válik. „Ebbe a kútba, ha törötten bedobom, épen húzom én fel, vásott legényke, ha iszol belőle, jó emberként mésh el” – éneklük az igricekkel együtt, mandolinkíséretben iskolásaink, megállapítva: erre a kútra bizony ma is nagy szükség volna. Majd a különleges kút legendája után a minden betegséget meggyógyító kutya történetét is megismerhetik, jókat kacagva a mókás eben. A Hímzett Igricek egy szál bőröndjükkel járkál az országot, s kofferjükből a maguk költötte történetek kerülnek elő. „Meséink általában a középkorba repítenek vissza, s a XV. századot idézik meg a ruháink is, a kor idevarázslását pedig a zenei aláfestés, a mandolin hangja még inkább fokozza – mesélik. – Ezeket a történeteket bárhol elő tudjuk adni, utcákon, tereken, erdőben, réteken, hiszen csupán erre a bőröndre van szükségünk. Ebben lapulnak a selyemre festett díszletek és a vászonra hímzett szereplők, amelyek a jácminbokrunkról levágott ágacskákon függenek, a színpadi képünk így olyan lesz, akár csak egy háromdimenziós mesekönyv.”

János és felesége, Krisztina a járvány idején csaptak fel vásári mesemondókká. „A párom zenész, korábban Európát járta, ám a vírushelyzet miatt otthon ragadt, ahogyan én is munka nélkül maradtam – árulja el Krisztina. – Több mint egy évtizedig éltem Erdélyben, ahol megjelent egy mesekönyvem, s hirtelen egy újabb mese fogalmazódott meg a fejemben. Mivel imádok rajzolni, varrni, elkezdtem a mesém szereplőit elkészíteni. Egy nap a bolhapiacra találtam rá erre a remek bőröndre, a párom pedig kapott egy mandolint, így jött hát, hogy ezt a projektet meg kell csinálni. Magunk sem hittük volna, hogy ilyen kapósak leszünk. Hívnak bennünket táborokba, fesztiválokba, közösségi házakba. A gyerekek nagyon élvezik a történeteinket, talán azért, mert együtt énekelhetnek velünk, sőt, akár a mesék alakulásába is beleszólhatnak. Na, szerintetek most mi fog történni? – teszem fel a kérdést. Ők meg csak úgy török az agyukat! A leginkább talán az állatos meséket kedvelik, bevallom, nekem is ezek a kedvenceim, odahaza ugyanis sok állatunk van.” Krisztina idővel egyre több mesét talált ki, amelyek aztán a bőröndből is életre keltek. „Hiszek abban, hogy ha egy alkotó leül, valami vagy valaki diktálja neki a történeteket – mondja. – Ezek csak úgy születnek, s azt látom, hogy hiánypótló ez a fajta történetmesélés.”

Nagy Enikő

Fotó: Tóth P. Flóra

Diszszemle Valamitől mindig búcsúzunk

Elballagtak a Letenyey végzősei

Másodjára adott otthont a Puskás Akadémia sport- és konferenciaközpontja április 29-én a Felcsúti Letenyey Lajos Gimnázium, Technikum és Szakképző Iskola ballagási ünnepségének. Diákjaink felsorakozva, tarisznyával az oldalukon, virággal a kezükben a halhatatlan ballagási dalokat énekelve vonultak át az iskolából az ünneplőbe öltözött labdajátékcsoportokba, ahol már várta őket a szülők, testvérek, rokonok, barátok, tanárok, nevelők hada.

Az iskola keresztény hitének megfelelően igei szolgálattal vette kezdetét az ünnepség. „Hiszem, amit vet az ember, azt fogja aratni is” – Mácsodi Ferenc, iskolánk református lelkésze bontotta ki Pál apostol galatákhöz írt levelének részletét. „Ez a Puskás Akadémia jelmondata – emlékeztetett. – Közmondás, amely hajdanán bibliai ige volt. Alapigazság, amellyel szokott néha gondunk lenni. Van, hogy úgy érezzük, ez a gondolat nem igaz az életünkben. Ám mivel a Szentírás üzenetéről, Isten igazságáról van szó, bátran állíthatjuk, hogy hosszú távon igenis az. A befektetett munka előbb-utóbb megtérül majd. Valójában azonban az Isten vet, és az ember arat. Ez a kegyelem. Minden csak úgy »magától« történik. Egyszer csak észrevesszük, hogy kikel az a mag, s Isten munkája sokszor utólag válik nyilvánvalóvá. A Letenyey mostantól nem viheti már házához az evangéliumot, innentől nektek kell keresnetek az Istent. Ez az utolsó áhítatunk. Isten áldjon benneteket utatokon!” A községben szolgáló verbita szerzetes, az indonéz Bonaventura atya áldotta aztán meg a ballagókat.

„Sokszor az ember nem látja a fától az erdőt – fordult a végzős fiatalokhoz Bányai György. – Úgy vagyunk megalakotva, hogy mindaz, amit megszokunk, szinte fel sem tűnik. A mindennapi valóságunk olyan természetes nekünk. Nem töprengünk rajta, nem is értékeljük. S mindig azt nem szeretjük, amiben éppen vagyunk. A másé mindig jobb. Így van ez az iskolához fűződő kapcsolatokkal is. Most új léthelyzetbe kerültök, és egész másként fogjátok látni ezt a dolgot.” Iskolánk igazgatója ezután a humort korántsem nélkülöző beszédét személyes történetekkel tarkítva egyesével szólt a ballagó osztályokhoz.

„Sokszor könnyünk se hull, szívünk se fáj. Hidegen hagy az elhagyott táj, - Hogy eltemettük: róla nem tudunk. És mégis mondom néktek: Valamitől mi mindig búcsúzunk” – Reményik Sándor „ballagási klasszikusával” folytatódott aztán az ünnepség, s következtek a búcsúztató alsóbb évesek és Schneider Laura tolmácsolásában a búcsúzó gondolatai: „A bezáruló ajtótlól nem szabad megijedni, tudni kell az új felé fordulni, és meglátni a feltáruló lehetőségeket, ugyanis minden nap kezdődik valami. Az iskolában a kellő alapokat megkaptuk, amelyekkel elérhetjük céljainkat. Szárnyainak megerősödtek, repítsenek hát a magasba bennünket!” A búcsúzó osztályfőnökök nevében Ásványi Balázs mondott beszédet: „Ezzel a nappal koránt sincs vége a letenyeyi időszaknak, csupán a monotonnak tűnő iskolai hétköznapiak zárultak le, ám a lényeg csak most következik, ezután kell értelmet adnotok az ittlététeknak. Azt kívánom, hogy mindazok, akik most itt vannak veletek, legyenek ott akár harminc év múlva is. Támogassátok majd őket úgy, ahogy ők támogatnak most benneteket. Vasárnap az édesanyákat ünnepeljük, azokat, akiknek a legtöbbet köszönhetjük – az életünket.”

Következett a legjobbaknak járó elismerések átadása. Kimagasló tanulmányi eredményükért, kiemelkedő szakmai vagy épp közösségi munkájukért többen is könyvjutalomban részesültek. Végül az egyes osztályok képviselői a hagyományoknak megfelelően felkötötték az iskola zászlójára a szalagjukat, amelyen egy-egy általuk választott, a többieknek örökölni hagyott idézet szerepel. Iskolánk ballagási ünnepsége a virágcsokrok, lufik ajándékozásával ért véget.

Nagy Enikő

Fotó: Döme László Balázs

Barkácsoló Tojás, nyúl, bárány

Húsvét kincsei a felcsúti kézműves-foglalkozáson

Minden ünnepnek megvannak a maga jelképei, amelyeket örököltünk elődeinktől. Ezúttal a húsvét „kincsei” kerültek elő a Faluházban, ahol az önkormányzat szervezésében kisiskolásaink gyűltek össze, hogy kézműveskedéssel hangolódjanak az ünnepre. „A pozsonyi sétatérén megy a villamos, arra megy a kis Mariska, jaj de aranyos!” – népi játékkal vette kezdetét a barkácsolási, melynek középpontjában ezúttal a tojás, a nyúl és a bárány szimbóluma állt. Színes ceruzák, zsírkréták, filctollak és temperák, gombok, gyöngyök, fonalak és flitterek mindenütt – a gyerekek maguk választhatták meg, milyen technikával munkálják meg húsvéti remekművüket. Rezván Erzsébet jóvoltából gipszformákat, Schmidt Kata gondoskodásából pedig még mézeskalács-figurákat is díszíthettek.

Nagy Enikő
Fotó: Tóth P. Flóra

Honnan származnak a húsvét jelképei?

A tojás

Az élet, a teremtés, a születés csodájának legősibb szimbóluma, amelyet már a Krisztus előtti korok emberei is használtak, s amely a kereszténységben is hangsúlyt kapott: ahogyan feltöri a tojás héját a kiscsibe, úgy nyitotta meg sírját a feltámadt Krisztus. Nem mellesleg a feltámadás hitének jeleként eltemetett halottak mellett is tojásra lettek. Ünnepi kalendáriumában Bálint Sándor így ír: „A körmendiek úgy tudják, hogy mikor Jézust keresztre feszítették, odament egy asszony, aki kosarában tojást vitt. Letette, és elkezdett imádkozni. Egyszer csak egy csöpp vér csöppent az egyik tojásra, és megpirosodott tőle. Ezért festik pirosra a tojást húsvétkor.” A piros tojás színe tehát a vért, az életet jelképezi.

A bárány

Az Ószövetségben a bárány volt a zsidó húsvét eledele, hiba nélkülinek kellett lennie, vérével megkenték az ajtófélfát, hogy az egyiptomiak elsőszülöttjeire lesújtó Úr a zsidók házeit megkímélje. Ahogy a húsvéti bárány megmentette a zsidókat, úgy mentette meg aztán Jézus az egész emberiséget. Ezért nevezi a kereszténység Krisztust Isten bárányának. Az áldozati bárány ószövetségi képét a kezdetektől azonosították a megváltó Krisztussal. Bálint Sándor meséli: „Az archaikus középkor reprezentáns jelképe még nem a feszület, hanem az égi dicsőségben trónoló Krisztus király, a Sion-hegyen álló apokaliptikus Bárány.” Jelentősége ellenére a bárány szimbóluma az utóbbi századokban háttérbe szorult, ritkábban jelenik meg, mint a csibe vagy a nyúl.

A nyúl

Régóta ott lapul már az emberiség szimbólumai között. Szapora állat lévén jelképe a termékenységnek, a bőségnek. Már az ókori egyiptomiak és kínaiak is kapcsolatba hozták az újjászületéssel, a megújulással, ám a görögök az alvilágba száműzték szegény kis tapsifülest, az ószövetségi nép körében pedig tisztátalannak számított. Mi több, a VIII. században Zakariás pápa „a sátán pecsenyéjének” nevezte, és betiltotta, noha Szent Ambrus – prémjének változtatása miatt – a nyulat már a IV. században a feltámadás szimbólumaként emlegette. Az ünnep jelképei közé nem a milánói püspök által, hanem a XII. században német leleményként került be: a kereszténység előtti időkben Ostrát, a tavasz és a megújulás istennőjét ünnepelték, akinek volt egy színes tojásokat tojó madara, amelyet a gyerekek mulattatására nyúllá változtatott. Hazánkban a húsvéti nyuszi német közvetítéssel a XIX. században honosodott meg.

A Vál völgyében április 16-án és 17-én ismét a kisvonattal mentünk elébe az esztendő egyik legszebb ünnepének: az elmúlt évekhez hasonlóan idén is igazi húsvéti programokkal hívogatta a családokat a Vál-völgyi Kisvasút – na és persze a szép tavaszi időjárás. Nagyszombaton és húsvétvasárnap csaknem ezer ifjú „tojás vadász” lepte el Felcsút vasútállomást, amely a hímesek rejtekéül szolgált. De nem csupán a pályaudvaron, hanem a vonaton, sőt, még a Pancho Arénában is tojásmatricákra bukkanhattak a szemfülesebbek, akik ha négy különböző színű matricával ragasztották teli a füzetüket, különleges meglepetésre válthatták be gyűjteményüket. A nagy keresősdi közepette a Mozdony utcai sátorban akár meg is pihenhettek a kis kalandorok, akik nyuszt és bárányt simogathattak, tojást festhettek, körhintázhattak, húsvéti kalácsot süthettek, kézműveskedhettek, locsolkodhattak vagy az arcfestők kreativitásából akár maguk is „kisnyulakká” változhattak, ha pedig igazán bátrak voltak, akkor az óriási húsvéti nyúlhoz is oda merészkedhettek, aki ugyancsak ajándékkal kedveskedett nekik. S ha számokban nézzük mindezt: idén közel háromezren utaztak a húsvéti Kisvasúttal, kétezerrel is több csokinyuszi fogyott, több mint ezer ünnepi sütemény és kézműves meglepetés készült, és több százan örvendhettek kipingált arccskájuknak és csillámokkal telifont hajkoronájuknak. A színes programokhoz persze finom ételek is társultak – a töki pompos például most sem maradhatott el a Kisvasút kínálta ünnepi menüből.

Nagy Enikő
Fotó: Tóth P. Flóra

Képriport Hímesek nyomában

Újra húsvéti tojásvadászat a Vál-völgyi Kisvasúton

A gyermekek körében alighanem a legkedveltebb húsvéti szokással, tojásvadászattal várta a családokat a Vál-völgyi Kisvasút az ünnepen. A kis „detektívek” a vonaton és az egyes állomásokon, de még a Pancho Arénában is vidám tojásmatricákra lelhetnek, amelyekért cserébe ajándékokat is hazavihettek.

Tojások, csokoládék, krokodilok

Avagy miért vadászunk húsvétkor tojásra?

A tojásvadászat hagyománya Németországból származik. A tojást már régóta az élet, az újjászületés szimbólumának tekintik, ám Krisztus feltámadásának jeleként is bekerült a keresztény kultúrkörbe. A tojáshéj az üres sírt jelképezi, amelyet az evangélium tanúsága szerint asszonyok fedeztek fel. A históriák szerint ennek állított emléket a XVI. század végén Luther Márton, a protestáns reformáció szellemi atyja, aki megszervezte a világ első tojásvadászatát a gyülekezete számára. Ennek során a férfiak által elrejtett tojásokat a nők és a gyermekek keresték meg. A hagyományba idővel bekerült a nyúl figurája is, amely a termékenységet szimbolizálja. A német szokást hamarosan más nemzetek is átvették. Angliában maga Viktória királynő segített népszerűsíteni a hagyományt, kislányként a Kensington-palota kertjében ő is részt vett a tojásvadászaton, amelyet Németországban született édesanyja, Kent hercegnője rendezett. A valódi hímes tojások helyét idővel átvették a csokittojások, a cukorkák. A gyerekek kosárral a kezükben indulnak útnak, hogy minél többet összegyűjtsenek az eldugott ajándékokból. De például Franciaországban nem a húsvéti nyúl rejt el a tojásokat, hanem a repülő harangok hozzák őket, Costa Ricában pedig nem tojásra vadásznak a gyerekek, hanem krokodilra! Az „ortegai gyíkemberek” nevű csoport a folyóba gázol, hogy elejtsék a hullót, amelyet „díszvendégeként” visznek a városba, hogy az ünnep végeztével szabadon engedjék a vadonban.

Endress-napok A mi csillagjaink

Tehetségkutatóval köszöntötték iskolánk névadóját

Kilencven éve szállt fel gépével utoljára általános iskolánk névadója, 1932 májusában költözött a csillagok közé a világ-hírű magyar óceánrepülő. György-nap közeledtével, április 26. és 29. között megannyi programmal tisztelegtünk Endresz György emléke előtt. Az Endress-napok rendezvényei közül a tévés showműsor mintájára életre hívott „Csillag születik” vetélkedőbe pillantottunk bele, ahol az elsősöktől a nyolcadikosokig bárki megmutathatta tehetségét.

Zene- és énekszótól, hangszerek hangjától, táncoslábak dübögésétől, gyerekek kacajától hangos a Faluház. „Fényév távolság, csak hallgatom, csak bámulom. Zengő fényország, hogy láss csodát, egy életen át” – Gazsi Nóra előadásában felhangzik A padlás klasszikusa, a kis Kecskés Luca pedig mesés szép rózsaszín tütijében Csajkovszkij balettjének, A hattyúk tavának a leghíresebb témáját táncolja, Gondos Írisz furulyázik, Újszászi Kitti zongorán játszik, Borsos Jázmin és Juhász Niké ritmikus gimnasztika-tudását csillogtatja, Szabó Zolika stand-uposokat megszégyenítő kommentárokkal rukkol elő, Újszászi Lilla az amerikai énekesnő, Pink slágerére ropja. Íme, néhány iskolásaink remek produkciói közül, amelyeket követően valahány ifjú előadóművész megkapja a maga csillagát, a legjobbak pedig „a csillagok csillagát”, amely az összes többinél fényesebben ragyog. Iskolánk tehetségkutatóján táncstudásával első lett Halászi-Harsányi Míra és az aranytorkú Rutkai Viktor is. Gratulálunk nekik és mindazoknak, akik bátran színpadra álltak, és megmutatták, hogy mit tudnak!

Nagy Enikő

Fotó: Tóth P. Flóra

Kézműves Nagy adag szeretettel

Kiállítás a mézeskalácsos szakkör munkáiból

Időszaki tárlattal ért véget a húsz foglalkozásból álló mézeskalács-készítő szakkör, amely – csatlakozva a Nemzeti Művelődési Intézet „A szakkör” elnevezésű kezdeményezéséhez – a felcsúti önkormányzat szervezésében 2021 őszén indult el községünkben. A kiállításon megcsodálhatóvá váltak mézesmestereink legszebb munkái.

A közösségépítés és a hagyományörzés jegyében – Schmidt Kata és Szecsődi Zsuzsa szervezésében – még adventet megelőzően vette kezdetét Felcsúton a mézeskalácsos szakkör. Befelé haladva a télbe könyvtárunkban hétről hétre összejöttek a mézeskalácsosság ősi mestersegével ismerkedők, akik – a tészta begyúrása és a kisütése mellett – megtanulták elkészíteni a karácsonyt, a hűsvétot vagy épp a nemzeti ünnepeket jellemző figurákat, elsajátították a kalácsok írókazással díszítésének technikáját, valamint a mézesbábok, a huszár, a ló, a madárka, a baba, mi több, a tükrös szívek megformálásának hogyanját is. Most, hogy kitavaszkodott, s véget ért a szakkör, április 27-én, a Tamássy-Margalit-kúria klubhelyiségében két héten át megtekinthető kiállítás nyílt az alkotásaikból.

„Mézeskalácsosaink között akadt, aki már évek óta süti a mézeseit, de eddig még soha nem díszítette őket, s olyan is volt, aki mihelyst kisütötte a kalácsait, jóízűen meg is eszegette őket, sőt, olyan is, aki a szakkörön cukrászként tökéletesítette a tudását – mondta el Schmidt Kata. – Recepteket cseréltünk, tippeket, praktikákat osztottunk meg egymással, s rengeteget beszélgettünk.” A Gyöngyvirág Nyugdíjasklub dalkörének előadása után Szecsődi Zsuzsa így fogalmazott: „Ezt az ősi mesterséget hajdanán eleink is űzték, a Magyar néprajzi lexikon is erről tanúskodik. A szakkör által szerettük volna a régiek tudását, örökségét ápolni, s a jövőnek megőrizni, átadni, így segítve közösségünk fejlődését.” Mindezt egy kis mézzel, liszttel, tojással, margarinnal, no meg – ahogy Zsuzsa mondja – egy nagy adag szeretettel.

Nagy Enikő
Fotó: Tóth P. Flóra

A szakkör

A Nemzeti Művelődési Intézet feladata, hogy támogassa a Kárpát-medence magyarságát a páratlanul gazdag magyar kultúra átörökítésében, s az értékeiket, hagyományait ismerő, gyökereikhez ragaszkodó közösségek szervezésében, módszertani segítséget nyújtva a közművelődési intézmények, közösségi szinterek szakmai tevékenységéhez. 2021 őszén életre hívott – az eszközöket és az alapanyagokat egyaránt biztosító, Magyarország Kormányának támogatásával megvalósuló – programjához több mint ötezer szakkör indításával jelentkeztek a hazai települések, így közel 7500 lelkes kézműves részvételével indult el országsszerte valamilyen hagyományörző szakkör: nemezelés, gyöngyfűzés, hímzés, csipkeverés, vesszőfonás és mézeskalácssütés.

Mesesarok Az én pókom

Írta: Feketéné Schneider Mária, illusztrálta: Csepeliné Okszana

Április vége lehetett, gyönyörűen sütött a nap. Amerre néztem, mindenütt sürgés-forgás, zsongás volt. Mindenki tette a dolgát. A méhek ellepték a virágba boruló cseresznyefát, gyűjtötték a nektárt. Amott egy káposztalepke libbent fel a sárgavirágú pitypangról. A galambok kusza fészükben etették fiókáikat. Anya és én muskátlikat ültettünk. Nálunk ez már régóta szokás. Idén először a muskátlik közé fehér mézecskevirágot is tettünk. Erős illatú apró virág, tömegével nyílik. Ahogy a helyére tettük a ládákat, már látogatójuk is érkezett – egy kacsafarkú lepke. Hosszú pödör nyelvével ízlelgette a virágokat. Sokáig maradt. Megfigyeltük, hogy szinte egy helyben lebeg, miközben keresi a nektárt. Úgy viselkedik, mint egy kolibri.

Idővel azonban más látogatónk is akadt: egy kellemes zöld színű, fehér hasú virágpókocska. Nagyon törekeny termetű volt, ami ellentétben állt súlyos potrohával. Oda-költözött a muskátlik közé. Megszótte a maga kis hálóját, úgy, ahogy az ember egy póktól elvárja. A háló egyik végét a muskátlilevél alá kötötte, ez volt a figyelőállása. Néhány nap alatt rengeteg muslicát sikerült elkapnia. Őket is a mézecskevirág édes illata vonzotta, a csapdára már nem is figyeltek. Ezért egyszer a pókot megfogtam, és kiköltöztettem. Rátettem a lilomra, az is nyílik, vadászson magának ott! – gondoltam. Két nap után hiányozni kezdett a pici pókom. Visszamentem hát a lilomhoz abban a reményben, hogy még ott találom. Szerencsémre ott is volt. Már teljesen berendezkedett, új hálót épített. Éppen lesben állt. De én elkaptam. Futottam vele vissza a muskátlihoz. Rátettem az egyik levélre. Először idegesen futkározott, majd a levelek között eltűnt a szemem elől. Másnap reggel az volt az első, amikor kiléptem az ajtón, hogy megnézzem, megvan-e. Szerencsére még mindig megvolt. Volt már hálója is. A muskátli egyik ha-

talmas levele alatt kuporgott, kapásra várt, s már nem is volt olyan kicsi, erősen gömbölyödött. Egyszer csak beborult az ég. Hirtelen hatalmas cseppekben esett az eső. Dörgött, villámlott. Kiadós tavaszi zápor kerekedett. Teljesen átáztatta a cserépben a földet, néhány virág le is tört. A pókokskám pedig eltűnt. Az eső elmúltával keresésére indultam, de már soha többé nem találtam. Nagyon sajnáltam. Azzal vigasztaltam magam, hogy majd szerzek másikat. Igen ám, de hol? Boltban, butikban, piacon nem lehet pókot kapni, még bevásárlóközpontban sem. Átnéztem az összes virágot, ami a kertben nyílt, de ilyen pókot nem találtam sehol. Végül feladtam a keresést. Lemondtam a pókomról.

Ám egy reggel a felkelő nap sugarai melegséggel vonták be a virágládát, hát akkor, éppen akkor néztem oda! A szám is tátva maradt. Kis öklömnyi gombócban lehetvékony szálaikon több száz apró pici zöld pókocska ült. Akkor születtek. Én csak egy pókot szerettem volna, nem ennyit! Gondoltam egyet, kerestem egy vékony botot, amellyel kicsit megpiszkáltam a pókokból álló pamacsot. Abban a pillanatban a száz pók ezerfelé szaladt. Akadt néhány, amelyik felmászott a boton, és rajtam kötött ki. Arra igazán nem számítottam, hogy meg is támadnak. Bevallom, egy kicsit megijedtem. Kiabálásomra anya ért oda először. Leszedte rólam a pókokat, és visszatette őket a virágládába. Délután, amikor hazajöttem az iskolából, az első dologom az volt, hogy megnézzem őket. Egy gombócban ültek mindahányan nyugodtan, békében a virágokon. Megígértem anyának, hogy többet nem nyúlok hozzájuk, csak nézegetem őket. Sajnos nem sokáig lehetett a póktársaságban részem, mert néhány nap múlva eltűntek. Kis idő múlva viszont újabb lakója lett a virágládnak, de ez már egy másik történet...

TÁJÉKOZTATÁS

Tájékoztatam a Tisztelt Lakosságot, hogy az Önkormányzat számlavezetését 2022. május 1. napjától a TAKARÉKBANK ZRT. látja el. A korábbi – OTP-s – számlaszámok ugyanezzel a dátummal megszüntetésre kerültek. Kérjük Önöket, hogy az Önkormányzat felé teljesítendő befizetéseiket az alábbi számlaszámokra szíveskedjenek teljesíteni:

ADÓSZÁMLÁK:

Magánszemélyek kommunális adója	50420410-10006667
Felcsút Község eljárási illeték számla	50420410-10006959
Felcsút Iparüzési adó beszedési számla	50420410-10006674
Bírság számla	50420410-10006746
Késedelmi pótlék számla	50420410-10006753
Felcsút Község Talajterhelési díj	50420410-10006681
Felcsút Község Idegen bevételek	50420410-10006698
Termőföld bérbeadásából származó jövedelem adó	50420410-10006777
Egyéb bevételek beszedési számla	50420410-10006650
Gépjárműadó beszedési fizetési számla	50420410-10006928
Idegenforgalmi adó számla	50420410-10006791

KÖLTSÉGVETÉSI FIZETÉSI SZÁMLA:

Felcsút Községi Önkormányzat fizetési számla 50420410-10006612

Megértésüket köszönve, tisztelettel:

Dr. Sisa András
jegyző

Kalandorok, gyertek!

Újra megnyitotta kapuit az Alcsútdobozi Kalandpark

A Váli-medence legnagyobb erdejében, a Csaplári-erdőben kialakított, különböző nehézségű ügyességi pályák között mindenki megtalálja a kedvére valót. Nem csupán gyermekek, de felnőttek is próbára tehetik magukat az egyes akadálypályákon.

A kalandpark minden kalandor számára sajátos védőfelszerelést biztosít, a mászás megkezdése előtt szakképzett animátorok avatnak be a pályahasználat rejtelseibe, a megtorpant mászóknak pedig szükség esetén segítséget nyújtanak.

Az Alcsútdobozi Kalandpark áprilistól egészen szeptemberig folyamatos kedvezményekkel várja a kalandokkal teli sportolás szerelmeseit – és ne feledjük, a születésnaposok ingyen mehetnek be!

[alcsutikalandpark](https://www.alcsutikalandpark.hu)

www.alcsutikalandpark.hu

+36 20 387 4613

A Föld napja Az Istenfia sorsfájánál

Túra a közel kétszáz éves libanoni cédrushoz

Néhányan fogták a túrabakancsukat, felkerekedtek, s nekivágtak a Váli-medence legnagyobb, ám kirándulók által kevésbé ismert rengetegének, a Csaplári-erdőnek, hogy ellátogassanak hazánk legöregebb, csaknem kétszáz éves libanoni cédrusához. Schmidt Kata és Goda Böbi szervezésében a Felcsút vasútállomástól indult a több mint tíz kilométeres túra, amelynek útja a Vál-völgyi Kisvasút vonalán vezetett a botanikai ritkaságnak számító, 29 méter magas, 4 méter törzskerületű fáig, amelyetől nem messze túravezetőink ráleltek az egyik fa üregében elrejtett geoládára is, s útjukat folytatták a mintegy nyolcszáz méterre lévő kilátóig, ahonnan belátni az egész Váli-medencét. Visszafelé már a patak mentén bandukoltak erdőjáróink, akik útközben felfedezték a hódvázat is – az őshonos eurázsiai rágcsáló több mint száz év után újra megjelent Magyarország vizes területein, így az alcsúti arborétumnál is! Összeállítá-sunkban bepillantunk az erődillatú, madárcsicsergős természetjáró túrába, s a Föld napja alkal-mából megismerjük bölcs libanoni cédrusunk történetét, amelyről úgy tartják: a közösség fája, az odatartozás érzését inspirálja, nem véletlenül vezetett hát hozzá a kirándulók csoportjának útja.

A libanoni cédrus a föld legtöbbször becsült fáinak egyike, ősidők óta élet és halál fájaként tisztelik, hozzá számtalan legenda fűződik. Megjelenik többek között a legteljesebb ókori keleti irodalmi műben, a Gilgames-eposzban, része az egyiptomi hiedelemvilágnak, és a Szentírás is több helyen említi. A legnemesebb fának tekintették, a Zsoltárok könyve Isten cédrusának vagy épp az Úr fájának nevezi. Balzsamok, orvosságok, illatszerek alkotóelemeiként használt olaja ugyancsak kincsnek számított. A sötét, erősen repedezett kérgű örökzöld fa akár a negyvenméteres magasságot is elérheti, törzse pedig négy méter vastagságú is lehet. Koronája fiatalon még kúp alakú, pár évtized múltán laposodni kezd, s ágai vízszintesen, lelógóan szétterülve lassanként alakítják ki a jellegzetes koronát. Rövid tűlevelei idővel mélyzölddé válnak. Ősszel megjelenő szürkészöld, ötcentis tobozain szorosan zárnak a pikkelylevelek. Sokféle talajban otthonosan érzi magát, nagyon lassan nő, de rendkívül hosszú ideig él. Szűmentes, rendkívül szívós és ellenálló, mézgatartalma miatt igen vízálló, sokáig kellemes illatú fája a legértékesebb építőanyag és a legkelendőbb exportáru volt. Irtása hajóépítés céljára már I. Szetosz fáraó idején, Krisztus előtt 2500 körül megkezdődött. Majd a libanoni fakitermelés egyre nagyobb méreteket öltött. A hatalmas fatörzseket fenyőágyas tutajként úsztatták le Júdea és Egyiptom kikötőibe. Salamon is innen szállíttatta a szükséges faanyagot, ugyanis a jeruzsálemi templom is cédrusból épült.

A fenyők családjába tartozó cédrusnak két faja létezik: a Himalájában őshonos deodarcédrus és a Libanonból származó libanoni cédrus. Ez utóbbinak három alfaja van: az Atlasz-hegységben honos Atlasz-cédrus, a Ciprus szigetén, a Tróodosz-hegységben élő ciprusi cédrus és a faj névadó alapváltozata, a jellegzetes libanoni cédrus. Rokona még a kilíki jegenyefenyő, a görög boróka és a kalábriai fenyő is. Libanon jelképe ma is a cédrus, noha napjainkban az erózió miatt a világ öreg fái közül

már csupán néhány él. Hazájában mindössze alig tízhektárnyi cédruserdő maradt fenn, eredeti termőhelyén, a Kadisha-völgyben közel négyszáz példány él még, kettő háromezer évnél, tucatnyi ezer évnél is idősebb, a többség pedig jócskán elmúlt százéves. Hazánkban is fellelhető néhány magányos cédrus. Budapest egyetlen, több mint százéves példánya a II. kerületi Nyéken magasodik, egyes mendemondák szerint a színésznő, Fedák Sári ültette, ám valószínűbb, hogy egy egykori budai fogadós

telepítette oda. A XIX. században főúri kastélyparkokba is bekerült egy-egy cédrus, amely még ma is áll. Ilyen a soproni Lővérekben, a gödöllői Erzsébet-parkban vagy éppen az alcsúti arborétum mellett lévő példány, amely Magyarország legöregebb, csaknem kétszáz éves libanoni cédrusa, amelyet a hagyomány szerint 1830-ban a növényritkaságokkal teli arborétumot megálmodó József nádor ültetett azon a helyen, ahol szívesen vadászott, pontosabban – a szóbeszéd úgy járja – inkább csak hallgatta az erdő zúgását.

A Magyar Katolikus Lexikon szócikke szerint a libanoni cédrus a Szentírásban hosszú életkora, impozáns formája és páratlanul elegáns koronaszervezete miatt a nemesség, a méltóság és a hatalom, a boldogság, a szépség és az erő jelképe, a fák királya. Jelképe a Messiásnak, Isten dicsőségének, az igaz embernek, az örök életnek és a Paradicsomnak is. A legenda szerint a fönix a cédrus ágaival illatosítja magát, majd a templom áldozati oltárán elég, s harmadnapon feltámad. Ugyancsak a lexikon írja, hogy Ádám halálos ágyán fiát, Szetet elküldte az Édenkertbe, hogy az angyaltól az élet fájának terméséből készített gyümölcslevet kérjen számára. Az angyal ehelyett magot adott neki, amelyből Ádám sírja fölött egy-egy olaj-, ciprus- és cédruságot hordozó, hatalmas és hosszú életű fa fejlődött. Ebből a fából készült néhány ezer év múlva Krisztus keresztfája: a gerenda a cédruságból, a keresztfája a cipruságból, a felirat táblája pedig olajfából. A mítoszok romolhatatlan életfájáról, az Istenfia sorsfájáról, a majdani keresztfának szánt cédrusról szóló históriát „A kereszt fogantatása” című költeményében Reményik Sándor csodálatosan dolgozta fel, a libanoni cédrus európai ábrázolásai közül pedig kétségtelenül a legjelentősebb Csontváry Magányos cédrusa.

Nagy Enikő
Fotó: Tóth P. Flóra

Reményik Sándor:
A kereszt fogantatása

A Szentlélek nagy fergeteg-köpenyben
A Libanonra szállott.
A Libanon csúcsán egy cédrus állott.
Törzse obelisz, feje korona.
A Szentlélek ráharsogott: Te fa!
Máriától, a Szűztől most jövök,
Csirázik immár az Isten fia,
És áldott ő az asszonyok között.
Most rajtad a sor: im, vihar-kezemmel
Megáldalak: légy terhes a kereszttel!
Légy te is áldott minden fák között,
Érezd, hogy nő benned a feszület,
Éveid: a Megváltó évei,
Míg utatok egykor összevezet.
Rajtad csorogjon végig Krisztus vére,
Kidöntve majd magányod vadonából
Állítsanak a világ közepébe.
Ott állj majd minden árva faluvégen,
Ott függj a cellák kietlen falán,
Ős-fádnak ezer apró másaképen.
Forgácsoldj szét millió darabra,
A Szabadító tekintsen le rólad
Millió megbilincselte életrabra,
A Szentlélek nagy fergeteg-köpenyben
Tovazúgott a Libanon felett,
Zúgásában ezer fa reszketett,
Ordító erdőn ment harsogva át,
Csak egy fa értette meg a szavát, –
Lehajlott óriási koronája:
Kereszt-sorsának megadta magát.

Kitekintő „Számunkra a jó emberek jelentik a jövőt”

Látogatás a kertészet „angyalkáival” a Nógrád megyei Lucfalván

D imbes-dombos vidéken, erdei fák között vezet utunk. A község határában templom áll, alig több mint száz méterre pedig a harangtorony. Elhaladunk a sokat megélt futballpálya mellett, s lassan megérkezünk úti célunkhoz, a Peres domb lábához. Itt működik a Fészek Óvoda, ahol izgatottan várták már a messziről jött vendégeket, bennünket. A kisteherautó a Kertészeti Áru- és a Puskás Akadémia ajándékaival van megpakolva: cserjék, ágyneműk, tornazsákok, labdák, sportruhák, csokinyuszok, almával teli zsákok. Mikszáth „tót atyafijai” között, a Nógrád megyei Lucfalván járunk. S hogy voltaképp mit is keresünk itt, annak bizony története van...

„Nahát, mennyi alma! Milyen jó, olyan rég volt már gyümölcsnapunk!” – lelkesedik az ajándékokat bontogatva a Fészek Óvoda vezetője, Bakos Gyuláné Zsuzsanna. A gyerekek máris felpróbálják a sportfelsőket, amelyek a labdákkal és a tornazsákokkal együtt talán nem is olyan sokára különösen jó szolgálatot tehetnek, ha ugyanis a pályázatukat elfogadják, megépülhet az óvoda tornaszobája. A kis cserjéknek is megvan már a helyük: a kerítés mellett növekedhetnek nemsokára. „A szülők és a gyerekek nevében is mondhatom, nagyon hálásak vagyunk a Jóistennek azért, hogy a felcsútiak megtaláltak minket, s most már több mint két éve rendszeresen támogatnak – mondja Zsuzsa. – Köszönünk szépen mindent, valódi segítséget jelentenek számunkra az adományaik.”

A sors keze?

Annak idején Csepeli Árpád, a kertészet vezetője úgy döntött, hogy „örökbe fogad” egy óvodát az országban. Elővett egy térképet, s lehunyva szemmel találomra odabökött egy településre: Lucfalva – korábban még csak nem is hallott róla. Kiderítette a helyi óvoda telefonszámát, s valami ilyesmit mondott: „Nem bánnátok, ha időként ajándéko-

kat küldenénk nektek?” Zsuzsa pedig örömmel válaszolta: „Dehogy!” Azóta minden nagyobb ünnepen megérkezik a nógrádi kisfaluba a kertészet kisteherautója, különféle meglepetésekkel, játékokkal, édességekkel, gyümölcsökkel jól telerakva. Sőt, időközben a Puskás Akadémia is csatlakozott a jótevőkhöz, ajándékaival a sport szeretetét, erejét hirdetve. Zsuzsa és férje, Bakos Gyula – aki nem mellesleg Lucfalva polgármestere – az óvó nénik és a dajkák segítségével látnak neki az ajándékok kipakolásának és szétosztásának.

Az egykori rablólovag leánya

Míg ők rendezkednek, tegyünk egy képzeletbeli túrát a tótok falujában, ismerjük hát meg Lucfalvát! Az alig több mint hatszázlelkes zsákutcás település a Mátra és a Cserhát lankáin, hegyek közé ékelődve, a Kis-Zagyva patak völgyében fekszik. A legenda szerint a hírhedt rablólovagnak, Sámsonnak, avagy a hajdani Fehérkő vár urának leányáról, Lúciáról kapta a nevét – még a község címere is a szőke szépség alakját őrzi. Árpád-kori település, amelyet az oklevelek 1227-ben említenek először. 1235-ben a Kosztoláknak nevezett hegyen volt maga a falu, itt állt

az a fatemplom, amelyet a tatárok a településsel együtt 1241-ben elpusztítottak. Így Lucfalva a mostani helyén épült újjá. Azok, akik idetelepültek, legfőképp lutheránus evangélikus vallású „tótajkúak”, avagy szlovákok voltak, akik 1740-ben – különálló, faragott kövekből épült haranglábbal – későbarokk stílusú templomot is emeltek. A XIX. században, amikor a település teljesen leégett, a nagy tűzvészben csak a templom maradt épen. Ám a lucfalvaiak nem adták fel, ismét újrakezdték. A község mai nevét 1910-ben vette fel. Iskolája a XVIII. század vége óta van, de működik itt óvoda, közösségi ház és faluház is. Lucfalva – többek között a világörökségként számon tartott Hollókővel, az ősmaradványokat őrző Ipolytarnóccal és nemzeti kegyhelyünkkel, Mátraverebély-Szentkúttal együtt – az UNESCO Globális Geoparkjának települése.

Mélyszegénységben

Ám a mindennapok valósága korántsem olyan álomszerű Lucfalván, mint a természeti környezet. A közmunkán kívül munkalehetőség helyben alig van, sokan állásnélküliek, néhányan egyszerű kétkezi munkásként a nagyjából 15 kilométerre lévő megyeszékhelyre, Salgótarjánba járnak

dolgozni. Több család halmozottan hátrányos helyzetű, sőt, mélyszegénységben él. „Küldetése szerint az óvoda ki-egészíti a családi nevelést, ám nálunk nem mindig van így – mondja Zsuzsa. – Sok családban olyan nagy a lemaradás, hogy nem ritkán ránk hárul az elsődleges nevelői szerep, sokszor nem a család alapoz, hanem mi, s van, hogy szinte mindent kezdünk a legelején, már csak azért is, mert vannak egészen kicsik is, be vesszük a bölcsődés korú gyermekeket. Mindez nem kis kihívást jelent, ahogy az sem, hogy egyáltalán fenntartsuk az óvodát. Az önkormányzat lehetőségei szűkösek, de amiben csak tud, segít. Én magam pedig mindent megteszek annak érdekében, hogy életben tudjunk maradni. Időről időre jótékonysági programokat szervezek, az óvoda fejlesztéseinek, eszközeinek, játékaiknak kilencven százaléka az olyan jóakaróinknak köszönhető, mint a mi felcsúti angyalkáink. Számunkra a jó emberek jelentik a jövőt.”

Tótok örökségként

A mintegy harminc kisgyermekről gondoskodó Fészek Óvoda szlovák nemzetiségi óvoda, ahol kéttannyelvű nevelés folyik. „Végzettségem szerint szlovák óvodapeda-

gógus vagyok, felsőfokú nyelvvizsgával, szlovák és magyar diplomával, fejlesztőpedagógusként is dolgozom, és gyógytestnevelést tartok – árulja el Zsuzsa. – Rajtam kívül még egy óvónő dolgozik az óvodában, ő nyugdíj mellett segít, mert nincsenek új, fiatal óvó nénik. Két dadusunk és egy pedagógiai asszisztensünk van még. Két csoportban működünk, hogy könnyebben tanulhassanak a gyerekek. Pedagógiai programunk az anyanyelvi és a nemzetiségi nyelvi nevelést, a környezeti nevelést, a hagyományőrzést egyaránt magába foglalja. Bár a faluban már egyre kevesebben beszélnek szlovákul, többnyire csak az idősebbek, s bár korántsem az irodalmi nyelvet használjuk, hanem ezt a jó kis tótot, számomra különösen fontos a nemzeti-ségi nyelvi nevelés, mert ez a nyelv az, amelyet az őseink ránk hagytak.”

„Itt a helyem”

Zsuzsa Lucfalván nőtt fel, abba az óvodába járt, amelynek most ő a vezetője, mindig a szülőfalujában élt, s a többséggel ellentétben a jobb megélhetés érdekében esze ágában sem volt innen elmenni. „Sokan elhagyták a falut, hogy könnyebben boldoguljanak, a fiaim sem itt képzelik el a jövőt – meséli. – Az egyikük ökotoxikológus kutatómérnök, a biológiai tudományok doktora, Hollandiában él, a másik pedig még egyetemre jár, nemzetközi gazdálkodást és menedzsmentet hallgat, imádja a hazáját, de azért Lucfalvára nem jönne vissza, Budapesten tervezi az életét. Én viszont mindig tudtam, hogy itt a helyem. Gyermekkoromtól erre a pályára készültem, mindig óvó néni szerettem volna lenni, mert szerintem csodálatosak a gyerekek, nagyon szeretem őket. Itt azt láttam, hogy szükség van rám, hogy segíteni kell. Van, hogy elhozom otthonról a gyereket, megfürdetem, felöltöztetem, és tisztán adom vissza. Szoktunk kapni használt ruhákat, és évente többször rendezek ruhabörzét – látni kellene, mennyire örülnek mindannak, ami másnak már nem kell. Nekik az kincs, és hálásak a segítségért. Én pedig, amit csak tudok, előteremtsek nekik, segítem a szülőfalumat és az itt élő családokat. Nekem ez az életem. Erre tettem fel mindent.”

Szöveg és kép:
Nagy Enikő

Kert Palántázás

Kertészeti Áruda

Fotó: pexels.com

A fagyosszentek elmúltával megkezdődhet a szabadtéri palántázás. A palánták beszerzésénél törekedjünk a kipróbált ismert helyeket előnyben részesíteni, hiszen az egész éves munkánk mehet tönkre, ha nem megfelelő a növényállományunk. A választásnál vizsgáljuk meg a növény színét, tövstagságát és a nevelt lomb nagyságát. Ha már apró termés megjelent a növényen, nem biztos, hogy jó választás egy erős, de virágtalan növényvel szemben, mert az átültetésnél a palántáknak előbb a gyökérfejlésre kell koncentrálnia, ellentétben a termés kinevelésével.

A palántázáshoz meg kell választanunk a legjobb időpontot, korai kiültetés esetén sajnos a növények is „megfázhatnak”, s akár nagymértékben is károsodhatnak. Az ültetőközeget alaposan készítsük elő a növények fogadására. Ássuk fel, lehetőség szerint szerves trágya beforgatásával. A kiültetésnél számoljunk a növény későbbi méretével, habitusával és a nevelhetőségével. Ne zsúfoljuk össze a palántákat a nagyobb hozam érdekében, mert egy ritkább, napos, jól kezelhető helyet valószínűsíthetően jobb eredménnyel hálál meg a növényünk.

Döntsük el az öntözés módját is, az ültetésnél ezt is figyelembe kell venni. Gazdaságosabb az árasztrás módszer: kis csatornákat képezünk ki a két növény sor között és a szükséges vizet napi feltöltéssel juttatjuk ki a növénynek. Szintén jó módszer a tövek kitanányozása, a tányérokat egyenként töltjük fel vízzel. Az esőztetésnek előnye és

hátránya is van, ez nem preferált a palántásban, a nagyfokú párasodás ugyanis elősegíti a különféle gombás betegségek megtelepedését.

Vegyük figyelembe a telepítésnél az egyes növények vízfelvevő képességét és a növekedését, ennek függvényében ültessünk. Fontos, hogy a palánták olyan helyre kerüljenek, ahol a napfény megfelelő mennyiségben éri őket – például a paradicsom kimondottan a szélvédett, napos helyet szereti. Az erőteljesebb növényeinket támrendszerrel lássuk el. Kisebb kertekben bevett formula az uborka rácsra futtatása, így tisztábban és egyszerűbben tudjuk gondozni. Ha alaposan betrágyáztuk a kertünket, nincs szükség év közben tápanyag-utánpótlásra, de ha a trágyázás kimaradt, beszerezhetők különféle gyorsan ható bio műtrágyák, melyek sokat javítanak a növényeinken – gondoskodásunk a terméshozamban is megmutatkozik.

Ne feledkezzünk meg a kémiai védelemről sem, hiszen például a burgonyabogár előszeretettel támadja a paradicsomot, a szőlőből ismert lisztharmat pedig napok alatt elsodorhatja az uborkaültetvényünket. A permetezésnél vegyük figyelembe, hogy mindig megelőző legyen, többféle kiváló, az egészségre egyáltalán nem ártalmas bio vegyszer szerezhető már be a szakboltokban.

A Kertészeti Árudában a palántázáshoz és a fenntartásához minden beszerezhető, kollégáink szaktanácsadásal várják a kedves érdeklődőket. Jó termést kívánunk!

Konyha Rakott krumpli

Kertész Róbert vegán Ironman rovata

Hozzávalók

egy-másfél kg burgonya
egy konzerv csicseriborsó
egy nagy fej vöröshagyma
200 g sótlan hántolt napraforgómag
egy citrom leve
két ek. olaj (és kevéske a jénai vagy tepszi kikenéséhez)
fűszerek: só, bors, kömény, paprika, füstölt paprika, petrezselyem

Elkészítés

A burgonyát héjában megfőzzük, majd hámozzuk, karikára vágjuk. A csicseriborsót alaposan átmoszuk, villával összetörjük, hozzáadjuk az olajat, majd fűszerezzük sóval, borssal, köménnyel, paprikával, a lényeg, hogy intenzív kolbászos ízt kapjunk. (A kolbász fűszerezése mindenhol más, nyugodtan használjuk a megszokott ízeket.) A hagymát vékonyra karikázzuk, lilahagymát is használhatunk.

Majd elkészítjük a „tejfölt”. A napraforgómagot vízzel vagy növényi tejjel, citromlével, sóval, borssal turmixoljuk. Olyan krémes állagúnak kell lennie, mint a tejfölnek, és ugyanazt a savanykás ízt igyekszünk elérni. Ezt is fűszerezhetjük tovább például zöldfűszerekkel, fokhagymával.

Előmelegítjük a sütőt 180 fokra. Egy jénait vékonyan kikenünk olajjal, majd rétegezzük az alapanyagokat, mint a hagyományos rakott krumpli esetében. Burgonya, „csicserikolbász”, hagymaszeletek, „napraforgómag-tejföl”. Az utolsó réteg lesz a „tejföl”, erre szórhatunk petrezselymet vagy más fűszert, esetleg ha van otthon sörélesztőpehely, azt is használhatunk hozzá.

Pirulásig sütjük (35-40 perc). Nem lesz annyira pirult a teteje, viszont szépen összesül, mint a hagyományos változat. A megmaradt „tejföl” fűszerezhetjük tovább, az elkészült rakott krumplit ezzel fogyaszthatjuk.

E havi konyhaművésznők: Picabo

Már több mint tíz éve készítek növényi alapú fogásokat, igyekszem olyan ételeket alkotni, amelyek amellet, hogy ízletesek, az egészségünk szolgálatában is állnak. Számomra fontos, hogy az, amit eszem, testileg, lelkileg és szellemileg is támogasson engem, mindezen túl pedig

természetesen legyen nagyon finom. Vegán életmód- és táplálkozási tanácsadóként elsődleges feladatom, hogy azoknak, akik hozzám fordulnak, olyan ételeket és praktikákat mutassak be, amelyeket könnyedén az életük részévé tehetnek.

„Megértettétek-e, hogy mit tettem veletek?”

Virágvasárnap, nagycsütörtök, nagypéntek, nagyszombat és húsvétvasárnap egymást követik a nagyhéten, a keresztény világ legnagyobb ünnepén. A hit dolgaival kevésbé foglalkozó ember ezekben a napokban lehetőséget kap betekinteni a teológia, a vallástörténet, az ókori történelem, és a politikatudomány igen bonyolultnak ható összefüggéseibe. De melyek is ezek?

Itt van például rögtön a virágvasárnap. Jézust nemcsak tanítványai, de a jeruzsálemi utcákon dolgukra siető emberek is királyként tisztelték. Pálmaágakkal hódoltak neki, és tiszteletük jeleként a legdrágább ruhadarabjukat, a köntösüket is a földre terítették előtte. Mindenki politikai megváltóként tekintett Jézusra, és a megváltás előnyeit a saját bőrén szerezte volna érezni, ha lehet, már aznap délutántól kezdve. Nem tudjuk, hogy Jézus végül hogyan keveredett ki ebből a kavalkádból, de a bizonyos, hogy politikai ellenfeleit megrémítette népszerűsége azon a vasárnapon. Támogatói közül némelyek már eltervezték, milyen szerepet szánnak saját maguknak az új, szabad Izraelben. Miközben mások azt gondolták, hogy Jézus csodáinak erejével majd jól megbünteti a fennálló rendszer kiszolgálóit, és létrehoz valami új államformát, amiben nem kell adót fizetni. A betegek és a vakokat is csak Jézus elé kell terelni, és Ő majd meggyógyítja őket. Esetleg voltak olyanok is az ünneplők közt, akik arra is emlékeztek, hogy Jézus hogyan lakatott jól ötezer embert tizenkét darab, ma pitának hívható kenyérkével. Megfordulhatott tehát néhányuk fejében, hogy ha Jézust királlyá teszik, nem lesznek többé kenyérgondjaik sem...

Ehhez képest a következő kép, hogy Jézus nagycsütörtökön, az utolsó vacsorán megtöri a kenyeret, és megosztja a tanítványokkal. Felső-

lítja őket, hogy szeressék egymást, ahogy Ő szerette a tanítványokat és az embereket. Vacsora közben megmossa tanítványai lábát, majd megkérdezi őket, hogy: „Megértettétek-e, mit cselekedtem veletek?” Majd beszél arról, hogy milyen szenvedés vár rá. Elmondja, hogy a főpapok elfogadják, megkínózzák, halálra ítélik, de nem kell félniük, mert feltámasztja Őt az Atya.

Na, ez már több tanítványnak is sok. Ott van rögtön Júdás, aki zélótapárti volt. Szerette volna mielőbb szabad országként látni Izraelt, hiszen Róma és az őt kiszolgáló zsarnok elit a nép vérét szívta már régóta. Ma úgy mondanánk, hogy szélsőségesen nacionalista beállítottságú volt. Kiábrándult Jézusból. Ő azt hitte, hogy végre Jézus lesz az a király, aki földön túli erejével elhozza országa függetlenségét és nagyságát. De ez nem így néz ki, ha valaki olyanokat mondogat, hogy: „Szeressétek ellenségeiteket, mint önmagatokat!” Meg hogy: „Az én országom nem e világból való.”

Tehát itt van Jézus, akitől sokat vártak a benne hívők, ám azt látják, hogy minden reményük kártyavárként dől össze. Idegesek lesznek, és mérgesek. Igen gyorsan eljutnak oda, hogy az akkori hatalom legmagasabb képviselőjének, Pilátusnak kiabálják: „Feszítsd meg! Feszítsd meg őt!”

Nagypénteken az ítélet végrehajtására nem kell sokat várni, Jézus sem tesz ellene sok mindent. Kajafás főpapnak megvallja, hogy Ő „az élő Isten fia”. Pilátusnak elmondja, hogy semmi hatalma sem volna felette, ha nem kapta volna fentről. Imádkozik bántalmazóiért: „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek!”

A nagyszombat éjjel történt feladás hitünk legnagyobb titka. Minden egyes hívőnek személyesen kell találkoznia az üres sírral vagy az

angyalokkal, akik hírül adják, hogy nincs itt, feltámadt Krisztus. Lehet, hogy valaki az Emmauszba vezető úton találkozik Jézussal, miután csatlódva tőle elfelé sétál, és megint mások egy közösségben ismerik fel őt, miközben megtöri a kenyeret. Van olyan, aki személyes csodát kér és kap, mint Tamás apostol, de olyan is, aki régi mesterségéhez, a halászhoz tér vissza, amikor egyszer csak csodás módon megtelik hálójával, és hisz. A címben szereplő kérdést azonban mindannyiunknak felteszi egyszer Jézus: „Megértettétek-e, hogy mit tettem veletek?”

Baboss Botond

Fotó: pexels.com

Anyák napjára

Egyszer egy nőt arra akartak rávenni, hogy lépjen be egy jótékonyági egyesületbe, mire ő így válaszolt: „Én már tagja vagyok egynek, s az minden erőmet leköti. A férjem az elnök, én pedig az összes egyéb tisztséget viselem.” Erre a jött a kérdés: „És mivel foglalkozik az egyesületük?” A válasz ez volt: „Egy sereg tevékenységi körrel. Népjelölti, táplálkozási, nevelési, egészség-ápolási kérdések mellett kulturális és vallási célokkal foglalkozunk.” Mire a kérdező: „Bocsánat, de erről az egyesületről még nem hallottam.” Mire a nő: „Az meglehet, hiszen az a családom.” Szépen summázza ez a történet mindazt, amiért május első vasárnapján az anyák napját ünnepeljük. De ne csak az anyákról beszéljünk, hanem az emancipáció jegyében vegyük egy ka-

lap alá a férfiakat és a nőket, az apákat és az anyákat. Az ötödik parancsolat azt mondja: Tiszteld apádat és anyádat! (II Mózes 20,12) Mit üzen ez?

Egyfelől azt, hogy a szülőséget meg kell becsülni. Tisztelni csak azt lehet, ami van, ha azt valaki vállalja, ha az adott. A szülőség megbecsülése annak vállalása. Ez nemcsak nemzetgazdasági kérdés, nemcsak erkölcsi kérdés, hanem hitkérdés. Hiszen az ige számos helyen, még a tízparancsolaton keresztül is üzeni, hogy a szülőség megbecsülésének első lépése annak vállalása.

Ugyanakkor a szülőség megbecsülése azt is jelenti, hogy két embernek kell vállalnia. A szülőség közös felelősség. S ma már azt is hozzá kell tenni, hogy egy férfi és nő közös felelőssége. Az ige apa és anya szerepéről, feladatáról, tiszteletéről beszél, bármit mondjanak is a modern nyugati trendek.

Ám a szülőség megbecsülését az is jelenti, hogy tanulgatnunk kell. Gyermekünk születésétől kezdve hallunkig. Életkoronként odafigyelve önmagunk feladataira és gyermekeink igényeire, valamint a Szentírás számos intésére, tanácsára. Nem egyszerű dolog gondozni a kicsiket, folyamatosan elengedni a nagyobbacsákat vagy éppen kritika helyett szeretettel tanácsolni a felnőtteket. A szülőség megbecsülése tehát azt jelenti, hogy imádságos szívvel naponként tanulgatjuk ezt a hivatásunkat.

S még talán annyit a szülőség megbecsüléséről, hogy azt keresztyénként minden lehetőséget felhasználva támogatnunk kell. Eszembe jut egy szívet melengető életkép, amelyet a zsúfolt vonaton láttam. Felszállt egy fiatalasszony három kisgyermekkel, s egy idősödő hetvenes úr volt az, aki átadta helyét.

De mit jelent konkrétan az ötödik parancsolat? A tízparancsolat ígéit akkor mondta el Isten az Ő népének, amikor a pusztában vándoroltak, s nehéz útjukon ott voltak velük

a kicsik és az idősek is. Tehát a felnőtteket, a középgenerációt szólítja meg ez a parancsolat. Nem gyermekeknek beszél felnőttekről, hanem felnőtteknek gyermekekről és idősekről. A biblia eredeti nyelvén ez a „tiszteld-tisztelni” kifejezés két jelentésárnyalatot hordoz. Az egyik a „súlyosnak lenni”, a másik a „terhet hordozni, gondoskodni”. Tehát két végtelenül komoly üzenete van ennek a parancsolatnak.

Az egyik, hogy ti, felnőttek, ti, teherhordó generáció, ti, középkorúak úgy neveljétek gyermekeiteket, hogy tisztelhessenek benneteket. Legyen súlya az életeteknek előttük. Nem a szülők jogáról és a gyermekek kötelességéről van itt szó. Hanem arról, hogy úgy kell élnünk, hogy életünknek, szavainknak, tetteinknek legyen súlya, üzenete gyermekeink felé. Hogy tisztelhessenek minket. Minden divatos megközelítéssel szemben gyermekeinknek nem partnerei, nem barátai és barátnői, nem cinkosai, nem kiszolgálói és szolgálai vagyunk. Hanem szülei, életünknek súlya, tekintélye van. Ám ez a súly és tekintély nem életkorból, nem leszármazásból, nem emberi bölcsességből fakad. Hanem leginkább az istenfélelemből. Fegyelmezni az tud, aki maga is Isten által fegyelmeztetett. Tisztelni azt lehet, aki maga is tiszteletet ad Valakinek.

Másfelől ez a „tisztelni” kifejezés magában hordozza az eredetiben a „gondoskodni, terhet viselni, terhet hordozni” jelentést is. A pusztában vándorló istennépével nemcsak a gyerekek voltak ott, hanem az idősek is. A gondozásra szorultak, a hordozandók, a viselendők. Az idősek hordozásáról is beszél ez a parancsolat. A szüleinkkel való kapcsolat terheik átvállalásában, ápolásukban rendeződik végképp olyan szeretetközösséggé, mint ami akkor volt, amikor még ők gondozták minket. Magában hordja ez a parancsolat azt a gyermeki felelősséget, amellyel idős szüleink irányába tartozunk. Hiszen ha mi nem gondoskodunk róluk, miért várjuk, hogy Isten gondoskodjék rólunk?

Összefoglalva: a szülők tisztelete tehát jelenti a szülőség tiszteletét, elvállalását, megbecsülését. De jelenti azt is, hogy életünknek súlya van gyermekeink előtt. Sőt azt is, hogy hordozzuk szüleink életét, életterhét. Aki ebbe bele mer állni, azé az élet, a jövő, az áldás!

Hős Csaba

Mozaiik Tudta-e, hogy...

1959. január 9-én péntekről szombatra virradóan hóviharban Budapest környékén hat mentőautó is a hótörlesz közé szorult. Egy kocsinak sikerült áttörnie az akadályokon, a másik kocsiról pedig szánon szállították el a beteget. Egy azonban még szombat délelőtt is a mentőautóban volt életveszélyes állapotban. Az Országos Mentőszolgálat az „ideiglenesen” hazánkban tartózkodó szovjet néphadsereg parancsnokságához fordult segítségért, amit rögtön meg is kapott. Felcsút közelében sikeresen le is ereszkedett a helikopter, s felvette a beteget, akit azután Budapestre szállítottak.

Noll Zoltán

(Forrás: Pest Megyei Hírlap, 1959. január 11.)

Isten éltesse!

Mészáros László polgármester április hónap legalább hetven esztendő megélt születésnaposait is köszöntötte.

Szabó László Antalné Mária a 71., Balatoni Istvánné Margit a 93., Rimele Tamásné Ibolya a 70., Kádas Miklós Andrásné Katalin a 70., Tóth László a 82., Fóris László Józsefné Mária a 70., Eigner Ferencné Ilona a 70., Héring Józsefné Julianna a 92., Vara László a 72., Szok Anna Mária a 82., Nicsovcics Györgyné Rózsa a 73., Kalapos Andrásné Emma a 84. születésnapját ünnepelte.

Isten hozta!

Tavasszal két kisbát „hozott a gólya”.

Mészáros Lőrinc – Mészáros Andrea és Mészáros Lőrinc kisfia – április 14-én,

Való Natasa – Bástori-Való Ramóna és Való Ferenc kisfia – április 24-én született meg.

Felfrissülés az Agárdi Gyógy- és Termálfürdőben

Nem mindennapi lehetőséget kínál a Gyöngyvirág Nyugdíjasklub. Tagjai szeretettel hívják és várják a nyugdíjasokat és a nyugdíjkorhatárhoz közel állókat, hogy együtt kedvezményesen látogassanak el az Agárdi Gyógy- és Termálfürdőbe. Az akció nem csupán klubtagok számára érvényes.

A fürdőzők csapata **minden hónap utolsó csütörtökén** különbusszal jut el Agárdra. Indulás 8 órakor.

A **belépőjegy ára: 2600 forint**. Aki a fürdőzés mellett ebédelni is szeretne, négyféle menüből választhat 1450 forintért.

Az egyedülálló környezetben található Agárdi Gyógy- és Termálfürdő mintegy ezer méter mélyről érkező 58 fokos gyógyvize kiváló reumás panaszok, kopások, mozgásszervi problémák, fájdalmas kezeléssére. A fürdőben regeneráló és szórakoztató részlegek mellett családi medence és szaunavilág is várja a fürdőzőket.

Ha kedvet érez, hogy csatlakozzon a Gyöngyvirág Nyugdíjasklub csapatához, egy héttel korábban jelentkezhet Rohoncziné Marikánál a 06/22/253-582-es és a 06/20/385-1311-es telefonszámon, vagy Schmidtné Jutkánál a 06/22/253-488-as telefonszámon.

A Gyöngyvirág Nyugdíjasklub Önt is szeretettel várja a gyógyfürdő felcsúti látogatói között!

Hirdetésméretek

1/10 fekvő:	90x50 mm
2/10 álló:	90x105 mm
2/10 fekvő:	184x50 mm
1/4 álló:	90x131 mm
1/4 fekvő:	184x63 mm
1/2 fekvő:	184x131 mm
1/2 álló:	90x 268 mm
1/1 tükör:	184x 268 mm
1/1 kifutó:	210x297mm
	+ 5-5 mm kifutó

**GONDOS
TÜZÉP**
Alcsútdoboz,
Petőfi S. u. 7.

Nyitva tartás:
Hétfőtől péntekig 8.00–16.00
Szombaton 8.00–12.00

Rendelést telefonon is
felvesszünk!
Telefon: 22-252-106
20-972-7750

**Műszaki kereskedés
nyílt az Agro-Felcsút Kft.-nél**

A környék legnagyobb
raktárkészletével
várjuk kedves
vásárlóinkat!

Agro-Felcsút Kft.
Telefon: 06 20 284 9076
Cím: 8086 Felcsút, Fő u. 1.
E-mail: kozpont@agro-felcsut.hu

**VÁL-VÖLGYE PÉKSÉG
ÉS HENTESÜZLET**

Kínálatunk:

• sertéshús • baromfi • húskészítmények
• pékáru • tejtermék • üdítő • szárazáru

Nyitvatartás:
H-P: 05.30-18.00
Szombat: 05.30-14.00
Vasárnap: Zárva

8087 Alcsútdoboz, Béke utca 1.
Tel.: 06-20/535-0503

facebook.com/valvolgyepeksseg

SZERETETTEL VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT!

Friss tojást, roppanós almát
és édes almalét
egy helyről a termelőtől,
Felcsút Szűnyogpusztán
a tojőházánál.

PÁK-TO Kft.
Tel.: +36 22 701 966
www.jotojas.hu

**Animátorokat keresünk
az Alcsútdobozai Kalandparkba!**

Ha szereted a kihívásokat, a természetet és
kipróbálnád magad ebben az izgalmas
munkakörben, akkor jelentkezz Dorogi
Máténál, a kalandpark vezetőjénél.
Telefon: +36 20 387 4613
Email: dorogi.mate@alcsutikalandpark.hu

alcsutikalandpark

www.alcsutikalandpark.hu

+36 20 387 4613

Vasúti biztosítóberendezés, távközlés és
erősáram tervezése, kivitelezése

Konferenciák, rendezvények,
lakodalmak kiváló helyszíne,
a festői Alcsúti
Arborétum mellett.
Keresse fel éttermünket is!
www.puskashotel.hu
info@puskashotel.hu
foglalas@puskashotel.hu
Telefon: 22-701-017

Közérdekű információk

Bicskei Járási Hivatal – ügyfélfogadás: Bicske, Kossuth tér 14.

Minden hónap első hétfőjén, 13.00–16.00

Tessely Zoltán országgyűlési képviselő fogadóórája:

Bicske, Szent István út 1.

Páros héten: szerda, 16.00–18.00

Páratlan héten: csütörtök, 10.00–12.00

Önkormányzati Hivatal – ügyfélfogadás: Tel.: 22/594-036

Hétfő: 8.00–16.00

Szerda: 8.00–16.00

Péntek: 8.00–12.00

Polgármesteri fogadóórák: Tel.: 22/594-036

Hétfőn 8 órától,

előzetes időpontfoglalás alapján, amíg van érdeklődő.

Orvosi rendelő, Faluház: Fő u. 137., tel.: 30/876-8145

Hétfő és szerda: 12.00–14.00

(szerdán 9 és 11 óra között tanácsadás),

kedd és csütörtök: 13.00–15.00,

péntek: 8.00–12.00

Gyógyszertár, Faluház: Fő u. 137., tel.: 22/252-550

Az orvosi rendelő rendelési idejében tart nyitva.

Fogászat, Faluház: Fő u. 137., tel.: 22/668-224 (dr. Hargitai László)

Szerdán 11 és 16 óra között (előjegyzés alapján)

Gyermekorvos, Tamássy-Margalit-kúria:

Fő u. 68., tel.: 20/395-5555 (dr. Varga László)

Kedd: bejelentkezés 12 és 15 óra között,
rendelés 13 és 15 óra között

Csütörtök: bejelentkezés 13 és 15 óra között,
rendelés 14 és 16 óra között

Orvosi ügyelet: Az orvosi ügyeket a bicskei központi ügyelet látja el.

Tel.: 70/370-3104 és a 104-es központi hívószám

Hétköznap délután 4 órától másnap reggel 8-ig,

hétfőjét és ünnepnapokat megelőző utolsó munkanap

16 órától az azt követő első munkanap 8 óráig.

Védőnői szolgálat, Faluház:

Fő u. 137., tel.: 30/970-8517 (Makai Kinga védőnő)

Tanácsadás szerdánként 9 és 13 óra között

(előzetes bejelentkezés minden esetben szükséges)

Faluház: Tel.: 22/594-368, Szarvas Józsefné: 70/450-8704

Posta: Fő utca 73., tel.: 22/594-049

Hétfőtől péntekig 8-tól 16 óráig

Könyvtár: Fő u. 68., tel.: 70/338 4814

Hétfőtől péntekig: 8.00–12.30, 13.30–16.00

Közzétett megbízott: Fő u. 191., tel.: 20/526-8664 (Gáfor János)

Esély Gyermekjóléti Alapítvány: Fő u. 68., tel.: 22/999-424, 70/450-8733

Fotó: Tóth P. Flóra

Felcsúti Hírlap

A Felcsúti Önkormányzat hivatalos, ingyenes hírlevele, megjelenik havonta harminchat oldalon, 800 példányban.

Nyilvántartásba véve a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal által 163/2233/3/2011. számon.

Felelős kiadó: dr. Sisa András jegyző, **Kiadja:** Felcsút Község Önkormányzata, **Hirdetésfelvétel:** titkarsag@felcsut.hu,

Kéziratleadás: 20/336-2680; **hirlap@felcsut.hu**, **Terjesztési észrevételek:** muszak@felcsut.hu